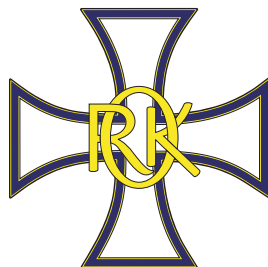

Tagavaravägi

Nr 6

Eesti Reservohvitseride Kogu väljaanne

juuni 2004

Sõjaväe jätkusuutlikkuse ja laiapinnalise toetuse võti on reserv

Suurbritannia riigimees Winston Churchill, kes juhtis Briti impeeriumi läbi Teise maailmasõja, on öelnud, et reservohvitser on kahekordne kodanik. Sir Winston mõistis ohvitseriks olemise vastutust ja au, sest ta oli lõpetanud Sandhursti sõjakooli, osalenud ohvitserina Buuri sõjas, Esimeses maailmasõjas ja põgenenud sõjavangist. Sir Winston oli Briti territoriaalarmee major. Territoriaalarmee on praeguse Eesti mõistes reservarmee. Täna teenivad Briti territoriaalarmee ohvitserid Iraagis, Afganistanis ja Balkanil. Neis kriispiirkondades teenivad ka Eesti ohvitserid. Peatselt lisanduvad Eesti rahuvalvajate ridadesse ka meie kaitsepolitseinikud.

On hea meel tunnustada, et reservohvitserid jagavad meie, kaadrikaitseväelastega, samu väärtusi. Mõisted ustavus, ausus, õiglus, vastutustunne, distsipliin ja kaalutletus ei ole meile tühipaljad sõnad. See on meie teenistuse ideoloogiline alus, väärtushinnangud, mis kujundavad meie maailmavaadet. Ühine väärtuste süsteem loob tugeva sise- sideme, milline hoiab moraali ja kasvatab tahtet. Iga sõjalise operatsiooni ee-

märk on murda vastase tahe. Kui ei ole tahtet, nimetame seda kaitsetahteks, ei ole tegelikult midagi. Ei ole väge, riiki ega ühiskonda. Raud ükski ei sõdi, kõige tähtsam on inimene ja inimese paneb liikuma tahe.

Oma tahtet osaleda sõjalises riigikaitstes näitasite te mõjuvalt maaväe suurõppusel Kevadtorm 2004. Kevadtormis õppisite teie ja õppisid kaadrikaitseväelased. Elukutselised kaitseväelased õppisid muu hulgas hindama teid võrdsete ja usaldusväärsete partneritega. Täna teid Kevadtormil 2004 osalemise eest ja loodan siiralt, et võimalikult paljud teist leiavad võimaluse osaleda Kevadtormil 2005 ning koolitada reservi meie 1. jalaväebrigaadi kolmas pataljon.

Reserv on väikesele Eestile oluline, sest reserv annab meile jätkusuutlikkuse võetud rahvusvaheliste kohustuste täitmiseks ja oma maa kaitse korraldamiseks. Isegi suured riigid, nagu näiteks USA ja Suurbritannia, kasutavad välisoperatsioonidel ka reservüksusi ja reservväelasi. Sõjaliselt väljaõpetatud reservväelaste hulgast on võimalik värvata kaitsepolitseinikuid ja elukutselisi sõdureid.

Teiseks on reserv oluline, sest ta relvastab meie rahva kaitsetahtega. Mida rohkem kodanikke osaleb sõjalises riigikaitstes reservväelastena, seda rohkem usub ühiskond, et oma riiki on võimalik kaitsta ning seda kõrgem ja kindlam on kaitsetahe. Just reservvägi annab sõjalisele riigikaitsele laia kandepinna. Seepärast on oluline, et ka reservohvitseride liikumine oleks võimalikult lai ja haaraks erinevaid ühiskonnagruppe.

Soovin teile jõudu ja tahtet reservohvitseride liikumise arendamisel!

Tarmo KÕUTS,
viitseadmiral,
kaitseväge juhataja

EROK võeti CIORi eriistungil Firenzes organisatsiooni täisliikmeks

Tiit MEREN, leitnant, *EROK delegatsiooni juht CIORis*

Itaalias Firenzes peeti 21.–22. mail 2004 CIORi Täidesaatva Kogu (EC), uue nimetusega CIORi Nõukogu (Council), kevadine eriistung. Tavaliselt on kohal kaks esindajat igast täisliikmelisest ning assotsieerunud riigist, peale selle komiteede ja komisjonide esimehed ning muidugi presidentuur ise. Eriistungil ülesandeks oli konsensuslikult ja juriidiliselt kinnitada CIORi talvekongressil otsused ning valmistada ette materjalid ja kuulata ära komisjonide esimehed, et suvekongressi töö kulgeks selliselt, nagu presidentuur on kavandanud.

Eestit esindas seekord allakirjutanu üks, saades ka ülesandeks anda CIORi presidendile Lt Cdr (Lieutenant Commander) Giuseppe Filippo Imbalzani üle EROK esimehe leitnant Heino Piirsalu ametlik avaldus koos Eesti Vabariigi kaitseministri Margus Hansoni kaaskirjaga CIORi täisliikmeks saamise kohta. EROK piduliklalt inauguratsioon CIORi täisliikmeks pidi toimuma koos kuue ülejäänud NATO liikmeks saanud riigiga 2004. aastal Wieni suvekongressil.

Eriistung peeti rangete turvameetmete kohaselt ja avalikkuse eest varjatult, sest erine-

valt Eestist põhjustavad NATOga seotud üritused mujal maailmas alati nn globalistide "erilisi" tähelepanuavaldusi.

Seekord ilmes-tasid tööõhkkonda lahkuva Itaalia presidentuuri ettekanded kahe aasta jooksul CIORis toi-

bilisatsiooni korral eksisteerivatele kohtadele nad jätkukoolituse lõppedes asetuvad.

Dokumendivormi on kirjeldatud Rahvusliku Reservväe loomise eeltingimused: tööandjate (kui töövõtjatel lubatakse põhitöö kõrvalt reservistide koolitusel käija) toetamine, töövõtjate (kes sõjalise jätkukoolituse lõppedes reservistiks hakkavad) endi toetamine, nende töövõtjate toetamine, kes oma raha eest läbivad sõjalise jätkukoolituse kursusi aladel, millest kaitsejõud on erilisel huvitatud. On võetud kasutusele selline lepinguline vorm, mis mobilisatsiooni olukorra tekkides esitab reservistidele kindlad kohustused.

Kirjeldatud Poola rahvusliku reservväe loomise kontseptsiooni etapp lõppeks aastal 2004, s.o reservisti staatuse lõpliku kin-

nitamisega, teine etapp 2005. aastal, s.o. rahvusliku reservi loomise ja funktsioneerimise kava väljatöötamisega, mille kohaselt rahvuslik reservvägi oleks võimeline Poola kaitsekohustust täitma.

Mõtlemapanevaid fakte

Ja veel mõningaid mõtlemapanevaid fakte Poola reservi kohta: PRVF ühendab endasse 25 assotsiatsiooni, millesse kuulub kokku 35 600 reservisti. Neist 10 600 reservohvitseri, 4680 reservallohvitseri ja 20 320 reservisti-veterani. Saab selgeks, miks reservohvitseride liikmete arvu järgi tasutav CIORI aastamaks on poolakatele hell teema.

Või näiteks: Poola riik on saatnud maailma eri nurkadesse missioonidele 4042 sõ-

javäelast (Iraaki 2475), neist vaid kümme reservisti. Nii saab mõistetavamaks ka järelaruteludes kuulud mõte, et kui Iraagi konflikti reguleerimisel jõutakse ÜROs ühisresolutsiooni vastuvõtmiseni, õnnestuks ehk missioonil viibivat väekontingenti vähendada ja seeläbi säästa Poolale vahendeid uuetüübilise reservi tekitamiseks ja arendamiseks.

Järgmisel hommikul osalesime muljetavaldaval jumalateenistusel Poola sõjameeste mälestuskirikus, kus katoliku, õigeusu ja luteri piiskopid õnnistasid PRVFi lipu. Tund hiljem leidis Varsavi keskväljakul langenud Poola sõduri hauamonumendi kõrval ja auvahtkonna ülesrivistusel aset PRVFi lipu naelutamine VIPide poolt.

Vahetu kogemus on kõige parem

Heino PIIRSALU, leitnant, EROK juhatuse esimees

Kevadtormamine on selleks korraks läbi. Lühidalt õppekogunemisel nähtust ja kogetust.

Formeerimine Tagalapataljonis järgis varasemaid stsenaariume: olime kohale kutsutud kella 9ks, tegelema hakati meiega kella 10 paiku. Kohal oli meid EROKst, kui õigesti mäletan, umbes kümme ja lisaks sama palju muid reservväelasi.

Pärast varustuse kättejagamist formeerimispunktis asusime bussi, mis sõidutas meid Kevadtormi juhtstaapi Uljastesse. Uljastes andsime korraldajatele oma pangarvete numbrid ja meid suunati määratud teenistuskohadesse. Mind oli määratud brigaadi staapi ja koos minuga olid seal veel leitnant Tõnu Noorits, kes töötas CIMIC ohvitserina (S-1) ja nooremleitnant Arvo Sagur (S-4 ehk tagalaohvitser). Juhtstaapi määra ti ka leitnant Heiki Arike, leitnant Olavi Tammemäe, nooremleitnant Andrus Padar ja nooremleitnant Margus Hergauk.

Ette rutates võib öelda, et nii nooremleitnant Hergauk kui ka lipnik Padar (ilmselt veel nii mõnigi teine) polnud rahul oma paigutuse ja rakendatuse intensiivsusega.

Tempo lummuses

Nüüd enda poolt kogetust. Olin määratud 1. jalaväebrigaadi staabi S-3 operatiivjaoskonna operatiivohvitseriks. Esimene päev anti sisseelamiseks. Sel päeval kulusin suurema osa ajast operatiivkorrapidaja juures ennast asjaga kurssi viies ja korrapidajat jõudu mööda abistades. Kahjuks ei saanud ega jõudnud ma tutvuda kõigi vajalike operatiivkaskude ning dokumentidega, mis hilisema tegevuse juures sageli tunda andis. Operatsioonikaskudes antud operatsiooni plaani jm vajaliku info mittetundmine aeglustas sündmustele reageerimist ning raiskas asjatult nii enda kui ka kolleegide aega. Tulevikus

tuleks reservväelased õppustele kutsuda mõned päevad enne õppuste tegelikku algust, et nad jõuaksid ennast tulevase tööga rohkem kurssi viia.

Teisel õppuse päeval olin juba ise brigaadi operatiivkorrapidaja ja peab ütleva, et nautisin tööd kogu täiega. Et päevane umbes 14-tunnine töö (mille sisuks oli teadete vastuvõtmine, nende edastamine, sündmustele reageerimine, lahingupäeviku pidamine, mitmesuguste ettekannete koostamine nii oma staabi kui ka juhtstaabi tarbeks, infopäringute tegemine, tegevuse kooskõlastamine teiste staabi jaos- ja osakondadega, olukordade kaardile kandmine, brigaadi juhtkonna olukorrast teavitamine nelja tunni tagant jne, jne), võttis vahetuse üleandmise ajaks päris võhmale. Edaspidi sain seda rõõmu tunda veel viiel korral. Vahela tulid ka korrapidamisest vabad päevad, mille sisuks oli S-3 ülemal näpunäidete järgi osakaskude koostamine ja muud staabitööd.

Sündmuste kulg õppuste käigus oli üsna tempokas. Maha vajus tempo aga laupäeva hommikul ja oli loid kuni pühapäeva õhtuni. Selle kivi viskan juhtstaabi kapsaaeda, kes stsenaariume ette mängib. Pinge oleks võinud tõusta kuni esmaspäevani ja siis haripunkti jõuda.

Kõigest muust

Palju käis külalisi (peaminister, kaitseminister, kaitseväge juhataja, Kaitsealiidu ülem ja vanematekogu esinädajad, Rootsi, Taani, USA, Soome, Briti jt ohvitserid, press jne), mis oluliselt tööd segas, sest brigaadi ülem pidi neile tegema väljaspool tavalist rutiini briifinguid.

Et olin pidevalt rakked staabis, jäi nägemata see, mis tegelikult väeosades ja ka eesmisel juhthimispunktis toimus. Sellest on tõ-

siselt kahju, kuid sinna poleks parimagi tahtmise juures jõudnud.

Veidi ka kolleegidest, s.t kaardiohvitseridest, kes mitmetest väeosadest ja Sõjakoolist brigaadi staapi olid komandeeritud. Seltskond oli minu meelest väga hea: osakondade ja jaoskondade ülemad ning ohvitserid oma ala spetsid, sama võib öelda allohvitseride-veebilete kohta, keda tuletan siinkohal hea sõnaga meelde. Ei kohanud erilist seanaha vedamist ega ülesannete tegemata jätmist, või mis kõige hullem, lausa teiste kaela veeretamist. Distsipliin oli hea, kuigi ülemad kõva häält ei teinud – ka normaalse häälega antud käsud täideti täpselt. Situatsiooniga ja probleemide lahendamata sakaalukalt, rabelemata ja olukorda valdavalt enesekindlalt viisil.

Et julgesin palju küsida asjade kohta, milles olen võhik, sain teada väga palju uut. Minu harimisse suhtusid kaardiohvitserid ülimalt heatahtlikult. Igatahes pean vedamiseks seda, et sain viibida ühe organisatsiooni (brigaadi) ning Eesti ohvitseri ja allohvitserkonna kujunemise protsessi juures.

Kui olmelistest asjadest rääkida, siis kõik toimus normaalselt. Väga head on Rootsi poolt annetatud staabitööks mõeldud furgoonid-kongid, kus sees kõik tööks vajalik. Furgoonid on kätetavad ja omavahel ühendatavad. Toit oli söömiskõlbulik, telk ja koi-ku kroonu poolt. Ainult side toimus nagu alati, s.t puudulikult.

Kümne päeva kokkuvõtteks julgen öelda, et otsus osaleda oli õige. Paremini üks kord näha, kui sada korda kuulda. Palju oli positiivset, kuid ka seda, mida võiks paremini teha. Kõige tähtsam oli ise näha Eesti kaitsevõime tugevnemist, selles protsessis osaleda ja veenduda, et Eestis on oma elukutsele pühendunud ja motiveeritud ohvitserid.

Kevadtormist vastutegevuse silme läbi

Andre LILLELEHT, kapten, EROK aseesimees

EROK liikmetel oli käesoleval aastal huvitav võimalus osaleda Kevadtormi kõikidel pooltel ja juhtimistasanditel. Kaitseliidu baasil moodustatud vastutegevusüksuse tegevustest võtsid osa vaprad võitlejad leitnant Raul Hindov, leitnant Kalev Muru, lipnik Kuido Külma, lipnik Ralf Neemlaid, lipnik Mart Alliku ja allakirjutanu.

Üksuse formeerimine kulges ülioptimistlikult koostatud plaani järgi ja 10. mai hilisõhtuks jõudsidki kõik vastutegevusüksused üle laia ilma kokku oma esimesele paiknemisalale. Väga heast küljest näitasid end rännakul Taani Unimogid. Kuigi transportivahendeid oli ikkagi vähe, ei jäänud seekord ükski ülesanne katkiste autode taha pidama. Väiksemaid tõrkeid tuli ette, kuid logistika ja tagalatoetus olid paremad kui kunagi varem. Paar päeva ja vajalikud varuosad olid olemas ning vead õppuste tagalakeskuses kõrvaldatud.

Lahinguks valmis

Teisel õppuse päeval oli vastutegevuse rivistus Võrnu tuulisel lagendikul ja jälle saime uue positiivse kogemuse – nägime reaalselt Kaitseliidu pataljoni suurust üksust koos kogu tehnika ja juurde antud "Peetritega" (BTR) pikal väljal ühes rivis. Staabi poolt rivi eest vaadatuna olid rivi teise otsa üksused ikka kaugel küll. Kõigil näod värvitud, rakmed, relvad ja põlevad silmad lahinguks valmis. Õppuste üldjuht kolonelleitnant Peeter Hoppe võttis rivistuse vastu. Tavapärased tervitused ja jõudu soovimised ning ka palve mitte üle pingutada ja meeles pidada, et oleme siin brigaadi koolitamiseks. Õppuste juhi esimene sõnavõtt vabatahtlikele kaitseliitlastele mõjus igatahes motivatsiooni tõstvalt, mida ei saa küll kahjuks ütelda hilisemate kommentaaride kohta, mida saime ajakirjanduse vahendusel.

Olgu siinkohal meelde tuletatud, et peaaegu kogu vastutegevuse meeskond tuli õppustele vabatahtlikult. Seega oli kaitseliitlaste moraal nii enne lahingutegevuse

algust kui ka pärast kümnet päeva vintsutusi ülimalt kõrge. Üksusi lahingusse saates tuli arvestada, et reservi jäävad nagu mehed on solvunud ning käivad nagu uni peale, et ka neid eesliinile lastaks. Eriti aktiivsed olid väikesed snaipri- ja luureüksused. Pärnu snaiprid ootasid mõne päeva ja siis ei suutnud staap enam nende mangumist välja kannatada ning grupp saadeti jalgsi vastase tagalasse ööpäevapikkust ülesannet täitma. Kui te nüüd oletate, et nad pärast naasmist ja lühikest uneaega meid rahule jätsid, siis eksite rängalt – juba nende meeste staabi läheduses nägemine tähendas, et hakka aga kaardil uut ülesannet välja nuputama.

Õppuse käigus, kui ma ka ise põhijuhtimispunkti n-ö välja peale sain, nägin unustamatut pilti. Rapla löögigrupi kolonn liigub kell 6 hommikul läbi sombuse ilma ja külma vihma oma ülesannet täitma. Viimises lahtises masinas kõssitavad telkmantlite all üpris mornid mehed. Mõtlesime, et väsinud juba ja moraal langeb. Küsimusele: "Kuidas läheb?" tuli vastuseks: "Kurat, istu siin viimases masinas ja vaata, kuidas teised ees madistavad." Mehed olid pahased, et eesliinile ei lasta.

Tuleristsed

Mõni tund hiljem, kui löögigrupp kotti jäi ja vastse soomuskolonn tagant piki sirget sihti sisse sõitis, said kõik oma osa kätte. Vahekohtunike hinnangul kaotasime selles lahingus 40% isikkoosseisust, aga eesmärgi täitsime sellegipoolest.

Selles lahinguepisoodis sain ka ise vahetud tuleristsed. Olime välijuhtimispunkti- ga ennast eesliini taga sisse seadnud, kui seesama tiibhaaret teostav vastase kolonn nähtavasti teetsaga eksis ja Rapla löögisuuna asemel hoopis meile sisse sõitis. Staapi kaitsev luurerühm ja meeskond käitused nagu profid. Vaid hetkega oli vastase esimene soomuk Carl Gustaviga maha võetud ja MGD andsid tuld kõikidest torudest. Staap korjas end paari minutiga kokku: generaa-

torid, kaablid, antennid masinatele ja kohe minema.

Kurvist vaatasin tagasi – meie luuremeeskondade lttised kihutasid nagu tigidad herilased teetsa suunas vastase kolonni tõkestama. Võtsin ühe kuulipilduri kaasa ja liikusime joostes auto kõrval kilomeetri eemale, lttised meeskondadega tagant järjale: üks katab, teine taganeb ja siis vahe- tus – pilt nagu taktikaõpikust.

Hindamatud kogemused

Pärast kottijäämist liikusime staabiga ühe Rapla rühma kaitsva varju alla ja staabiülema korraldusel läksin ise rünnaku pease olukorda hindama. Nii reaalselt tegevust, nagu sain kogeda järgneva paari tunni jook- sul, ei olnud ma saanud kõigi eelmiste õp- puste peale kokku. Kogemused, mida said mehed üksikvõitlejast brigaadi ülemani, on hindamatud. Kõige rohkem said praktikat minu hinnangul kompaniülema. Seda põhjusel, et nende vastutusallas oli tegevus kõige reaalsem. Reaktsioone ei tabanud ar- vatavasti üldist pilti ja pataljoni staabist ala- tes on aru saada ka tegevuse mängulisus.

Järgmisel aastal soovitan vabatahtlikele reservohvitseridel juba varakult selgitada, mida ja kus nad teha tahavad. Lahinguük- sustes on rohkem reaalsust ja staapides roh- kem planeerimist. EROK omalt poolt üritab teha kõik, et tema liikmed ka saaksid just sin- na lõiku, kus neid kõige rohkem vajatakse.

EESTI RESERVOHVITSERIDE KOGU JUHATUS

Valitud EROK üldkoosolekul
13. veebruaril 2003

Juhatuse esimees
leitnant **Heino Piirsalu**
(heino.piirsalu@baltflex.ee, tel 0 502 6797)

Üld- ja finantstoimkond
leitnant **Andre Lilleleht**
(andre@falck.ee, tel 0 501 6178)

Personali- ja väljaõppetoimkond
leitnant **Olavi Tammemäe**
(olavi@seit.ee, tel 0 501 1675)

Personali- ja väljaõppetoimkond
leitnant **Raul Hindov**
(raul.hindov@rk.ee, tel 0 693 5778)

Välisloimkond
leitnant **Tiit Meren**
(meren.est@neti.ee, tel 0 502 4084)

Autasud

Kaitseväe juhataja andis Kaitseväe Eritee- nete Risti:

kapten Harald Nugiseks

Maaväe ülem andis Maaväe Teeneteristi:

leitnant Olavi Tammemäe

CIORI Itaalia Presidentuur andis oma Kuld- se Aumedali:

leitnant Tiit Meren

leitnant Heino Piirsalu

EROK Teeneteristide saajad võidupühal 2004:

Teeneteristi Kuldrist:

viitseedmiral Tarmo Kõuts

LtCdr Giuseppe Filippo Imbalzano

Teeneteristi Raudrist:

major Aare Uind

leitnant Andres Kutser

leitnant Kalev Muru

nooremleitnant Madis Päts

lipnik Aivar Ridamäe

Eesti Reservohvitseride Kogu infoleht
Tagavaravägi ilmub ajakirja *Kaitse Kodu!* vahelehelena.

Toimetaja leitnant Lauri Kurvits
(lauri.kurvits@eelk.ee, tel 0 508 6355)